helion.pl
KSIĘGARNIA INTERNETOWA · WYDAWNICTWO

IDŹ DO
PRZYKŁADOWY ROZDZIAŁ
SPIS TREŚCI

KATALOG KSIĄŻEK
KATALOG ONLINE
ZAMÓW DRUKOWANY KATALOG

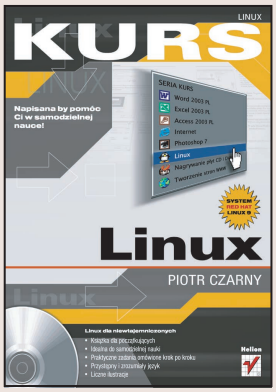
TWÓJ KOSZYK
DODAJ DO KOSZYKA

CENNIK I INFORMACJE
ZAMÓW INFORMACJE O NOWOŚCIACH
ZAMÓW CENNIK

CZYTELNIA
FRAGMENTY KSIĄŻEK ONLINE

Linux. Kurs

Autor: Piotr Czarny
ISBN: 83-7361-425-7
Format: 180x235, stron: 280

Zamiast długich tekstów — rysunki z dokładnymi objanieniami. Samodzielna nauka nigdy nie była tak prosta

Nazwa „Linux” obiła Ci się zapewne o uszy. Wiesz pewnie, że jest to system operacyjny dostępny zupełnie za darmo; bezpieczny i stabilny, ale też trudny i nieprzystępny dla nowicjuszy. Jednak Linux cały czas ewoluuje i zmienia swoje oblicze. Najnowsze dystrybucje tego systemu są nie tylko coraz łatwiejsze w obsłudze, ale także coraz lepiej zaopatrzone w dodatkowe oprogramowanie. Obecnie w Linuksie możesz zrobić wszystko, co do tej pory robiłeś w Windows, oszczędzając pieniądze i nie martwiąc się, że system zawiesi się, a Twoja praca pójdzie na marne.

Książka „Linux. Kurs” to nowoczesny podręcznik, dzięki któremu w krótkim czasie poznasz fascynujący świat Linuksa i nauczysz się w nim poruszać. Jest to pozycja skierowana do początkujących użytkowników, nie mających większego doświadczenia w obsłudze komputera. Z książki możesz korzystać bez pomocy nauczyciela. Krótkie rozdziały, które możesz przeczytać w ciągu kilkunastu minut, pokazują krok po kroku jakie czynności należy wykonywać, aby osiągnąć zamierzony efekt.

Poznasz:

- Podstawy pracy z Linuksem
- Pliki i foldery w Linuksie
- Konfigurację sprzętu
- Korzystanie z poczty elektronicznej i stron WWW
- Nagrywanie płyt CD-R w Linuksie
- Tworzenie grafiki w programie GIMP
- OpenOffice — linuksowy odpowiednik MS Office

Książki wydawnictwa Helion z serii „Kurs” skierowane są do początkujących użytkowników komputerów, którzy chcą w krótkim czasie nabyć praktycznych umiejętności przydatnych w karierze zawodowej i codziennej pracy. Napisane przystępnym językiem i bogato ilustrowane, są wspaniałą pomocą w samodzielnej nauce. Wszystkie opisywane programy zostały umieszczone na płycie CD dołączonej do książki.

Wydawnictwo Helion
ul. Chopina 6
44-100 Gliwice
tel. (32)230-98-63
e-mail: helion@helion.pl

Spis treści

Wstęp **7**

Rozdział 1. Pierwsza sesja **23**
Nazwy użytkowników i hasła 24
Załadowanie systemu 25
Logowanie 26
Terminal 27
Łatwo dostępny Terminal 28
Nowe konto użytkownika 29
Problemy ze zmianą hasła 31
Udana zmiana hasła 33
Podsumowanie 34

Rozdział 2. Karta grafiki i monitor **35**
Testowanie i konfiguracja sprzętu 37
Podsumowanie 42

Rozdział 3. Wygląd ekranu **43**
Pulpit wirtualnego biurka 45
Okna — kameleony 49
Kolekcja wygaszaczy 51
Podsumowanie 52

Rozdział 4. Pulpit i foldery **53**
Pulpit 56
Panel 57
Uprzywilejowane programy 58
Uruchamianie aplikacji 59
Centrum sterowania 61
Wygodne uruchamianie programów 63
Skrót na panelu 65
Usuwanie skrótów 66

Aplikacje uruchamiane w tym samym obszarze roboczym ... 68
Folder użytkownika ... 72
Podsumowanie ... 73

Rozdział 5. Mysz i klawiatura ... 75
Mysz ... 76
Klawiatura ... 78
Podsumowanie ... 81

Rozdział 6. Dostęp do plików i folderów ... 83
Korzystanie z napędów dyskietek i CD-ROM ... 86
Formatowanie dyskietki ... 89
Foldery ... 91
Właściwości foldera ... 92
Zmiana praw do zasobów ... 94
Przeglądanie partycji Windows ... 98
Podsumowanie ... 101

Rozdział 7. Nagrywanie płyt CD ... 103
Blokowanie automatycznego montowania napędu CD ... 104
Automatyczne montowanie napędu CD ... 105
Nagrywanie płyt CD ... 106
Podsumowanie ... 110

Rozdział 8. Drukarka ... 111
Instalowanie drukarki ... 112
Testowanie drukarki ... 115
Zmiana jakości wydruku ... 117
Zmiana formatu papieru ... 119
Zmiana szerokości marginesów ... 121
Podsumowanie ... 123

Rozdział 9. Dostęp do internetu ... 125
Połączenie za pośrednictwem modemu ... 126
Połączenie za pośrednictwem telewizji kablowej ... 129
Podsumowanie ... 132

Rozdział 10. Mozilla ... 133
Budzenie Mozilli ... 134
Twoje ulubione strony ... 136
Edycja opisu zakładki ... 137
Zapisywanie zakładek do pliku ... 138
Strona startowa ... 139
Historia ... 142
Powiększenie ... 143
Podsumowanie ... 145

Rozdział 11. Bezpieczny Outlook ... 147
Jak uruchomić Evolution ... 148
Uruchamianie programu Evolution ... 153
Ludzie listy piszą ... 154

Wizyta listonosza ... 155
Czytamy listy wysłane ... 156
Kalendarz ... 157
Usuwanie wpisu ... 160
Wyświetlanie innego dnia ... 161
Kalendarz tygodniowy ... 162
Konfiguracja programu ... 163
Wizytownik ... 165
Podsumowanie ... 166

Rozdział 12. Darmowy Office ... 167
Konfiguracja OpenOffice ... 169
Nowy dokument tekstowy z szablonu ... 174
Tworzenie nowego dokumentu za pomocą AutoPilota ... 175
Wpisywanie tekstu ... 176
Formatowanie tekstu ... 177
Zapisywanie dokumentu ... 179
Wczytywanie dokumentu ... 180
Wstawianie tabeli ... 181
Wstawianie obrazka do dokumentu ... 182
Arkusz kalkulacyjny ... 183
Zapisywanie dokumentu w formacie pdf ... 186
Podsumowanie ... 190

Rozdział 13. Zarządzanie pakietami ... 191
Package Management Tool ... 192
Podsumowanie ... 197

Rozdział 14. Midnight Commander ... 199
Uruchamianie MC ... 201
Tryb wyświetlania ... 202
Szybki podgląd ... 203
Informacje ... 204
FTP ... 205
Drzewo katalogów ... 206
Wyszukiwanie plików ... 207
Zmiana uprawnień ... 208
Tworzenie folderów ... 209
Usuwanie folderów ... 210
Podsumowanie ... 211

Rozdział 15. GIMP ... 213
Nowy obrazek ... 214
Zapisywanie ... 216
Okno Warstwy, kanały i ścieżki ... 217
Właściwości narzędzi ... 218
Malowanie pędzlem ... 219
Malowanie ... 220
Wypełnienie ... 222

Deseń ... 224
Logo ... 225
Elementy strony WWW ... 226
Kula ... 227
Podsumowanie ... 228

Rozdział 16. Sztuczki i chwyty ... 229
Czyszczenie okna terminala ... 231
Dokumentacja poleceń ... 232
Dostępne powłoki ... 233
Dziennik ... 234
Edytor vim ... 235
Edytor vim — wczytywanie dokumentu ... 237
Finger ... 237
Informacja o komputerze ... 238
Katalog bieżący ... 238
Katalog domowy ... 238
Lista n wydanych poleceń ... 239
Lista wydanych poleceń ... 239
Nowy użytkownik ... 240
Objętość podfolderów ... 242
Ping ... 243
Procesy ... 244
Skojarzenie dźwięków ze zdarzeniami ... 245
Ścieżka poszukiwania — dodanie katalogu ... 246
Ścieżka przeszukiwania ... 246
Terminal ... 247
Typ powłoki ... 247
Uprawnienia roota ... 248
Wersja systemu operacyjnego ... 248
Wolne miejsce na dysku ... 249
Wysyłanie listu z terminala ... 249
Wyświetlanie ekran po ekranie ... 250
Wyświetlanie plików ukrytych ... 251
Zawartość katalogu ... 252
Zawartość katalogu wraz z plikami ukrytymi ... 253
Zmienne środowiskowe ... 253
Podsumowanie ... 254

Dodatek A Jak zainstalować system Red Hat Linux 9 ... 255
Cztery w jednym ... 257
Poznajemy komputer ... 258
Bezbłędne nośniki ... 261
Dzielimy dysk na kawałki ... 264
Linuksie stań się ... 265
Nie wszystko stracone ... 272
Podsumowanie ... 273

Skorowidz ... 275

- **Testowanie i konfiguracja sprzętu**
- **Podsumowanie**

9

Karta grafiki i monitor

Sterownik zawiera informacje o urządzeniu. Wybranie sterownika właściwego urządzenia powoduje, że można wykorzystać wszystkie funkcje, w które wyposażone jest urządzenie.

Parametrami, które wpływają na wygląd wyświetlanego obrazu są:

- *Rozdzielczość ekranu*. Ekran składa się z dużej liczby punktów, zwanych pikselami. Są one na tyle małe, że obraz oglądany z pewnej odległości nie sprawia wrażenia nieciągłości. Im punktów jest więcej, tym dokładniej odwzorowane są kształty. Karty grafiki i monitory obsługują standardowe rozdzielczości ekranu: *640×480*, *800×600*, *1024×768* itd. Liczba przed znakiem *×* oznacza liczbę punktów w poziomie. Liczba za znakiem *×* oznacza liczbę punktów w pionie.
- Jako miara rozdzielczości używana jest liczba punktów na cal (ang. *dot per inch*, w skrócie *dpi*). Typowe rozdzielczości ekranów monitorów komputerowych wynoszą 72 lub 96 dpi. Rozdzielczość drukarki atramentowej to około 300 dpi. Drukarki laserowe mają rozdzielczość rzędu 600 dpi i więcej.
- Głębia kolorów (ang. *Color Depth*). W otaczającej nas rzeczywistości nie ma ograniczeń co do liczby istniejących kolorów. W komputerze każdy kolor to... sekwencja cyfr. Praktycznie nie używa się mniejszej liczby kolorów niż 16. Ilustracje w książce wykonane są w 256 odcieniach szarości. Im wyświetlanych kolorów może być więcej, tym barwy bardziej zbliżone do naturalnych. Rośnie jednak liczba informacji, które ma przetworzyć komputer. Gdy ma on małą moc obliczeniową lub prostą kartę grafiki, ustawienie zbyt dużej liczby kolorów spowoduje powolne odświeżanie ekranu.

- Zakres częstotliwości odchylania pionowego (*Vertical Sync Range*) ma wpływ ma stabilność obrazu. Przy częstotliwościach 50 – 60 Hz obraz może drgać. Szczególnie jest to widoczne przy świetle jarzeniowym. Niestabilność obrazu jest męcząca dla wzroku. Zadowalające warunki pracy można uzyskać po ustawieniu częstotliwości odświeżania rzędu 75 – 80 Hz. Monitory dobrej jakości umożliwiają wyświetlanie obrazu z częstotliwością odświeżania 120 Hz i wyższą.
- Częstotliwość odchylania poziomego (*Horizontal Refresh Rate*) określa ile tysięcy razy w ciągu sekundy plamka elektronów przesuwa się po ekranie, rysując obraz.
- Z listy widocznej po lewej stronie okna *Monitor Settings* wybierz typ monitora. Po wybraniu typu monitora (*Model Name*) wczytane Praktyczny kurs Javazostaną: typ monitora oraz częstotliwość odchylania pionowego (*Vertical Refresh Rate*).

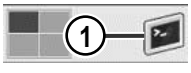
Nie zawsze w czasie instalacji wybrany zostanie optymalny sterownik. Czasami po zainstalowaniu systemu zmieniane są karta grafiki, monitor. W takich przypadkach trzeba skonfigurować sprzęt.

System zawiera program *lspci*. Służy on do zbierania informacji o sprzęcie. Komunikuje się on bezpośrednio z urządzeniem, a następnie wyświetla szczegółowe dane o urządzeniu. Można je wykorzystać przy dobieraniu konfiguracji.

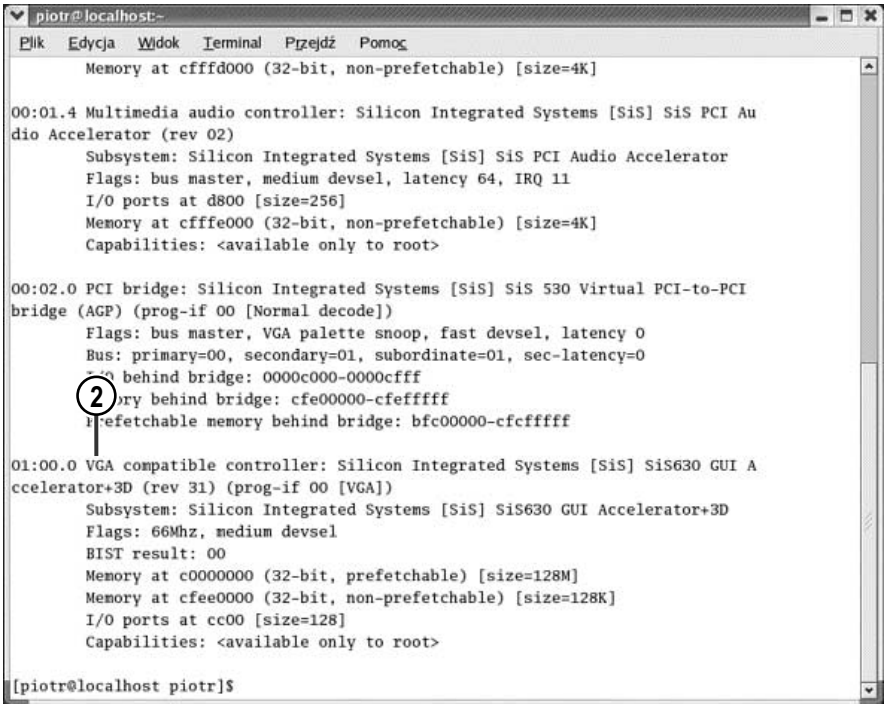
Monitor i kartę grafiki można w systemie Linux konfigurować za pomocą programu *redhat-config-xfree86*.

Testowanie i konfiguracja sprzętu

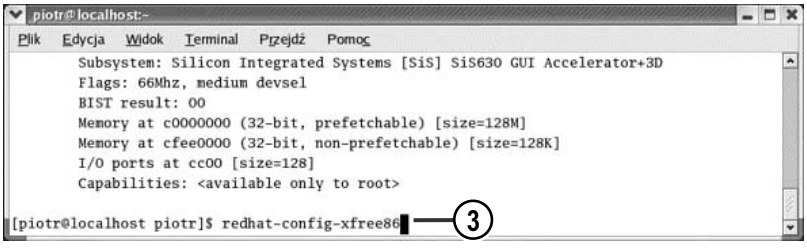
Aby uzyskać informacje o właściwościach części składowych komputera:

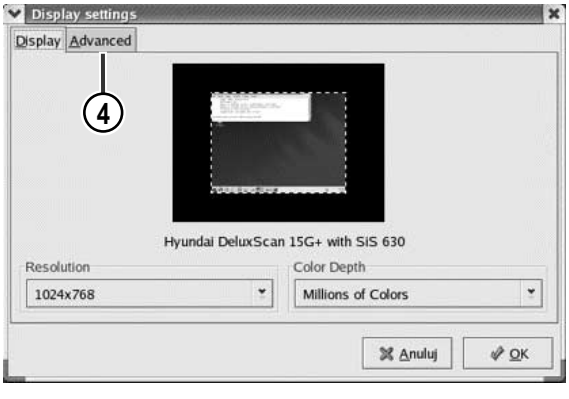
1. Zaloguj się do systemu i uruchom *Terminal*. Możesz w tym celu wykorzystać skrót utworzony na pulpicie.

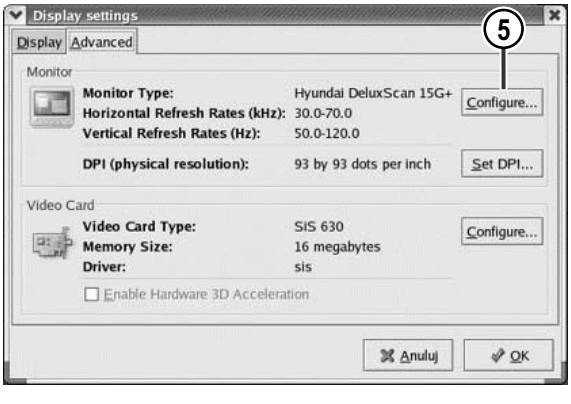
2. W oknie terminala wpisz `/sbin/lspci -v` i naciśnij klawisz *Enter*. Odszukaj informację dotyczącą karty grafiki.

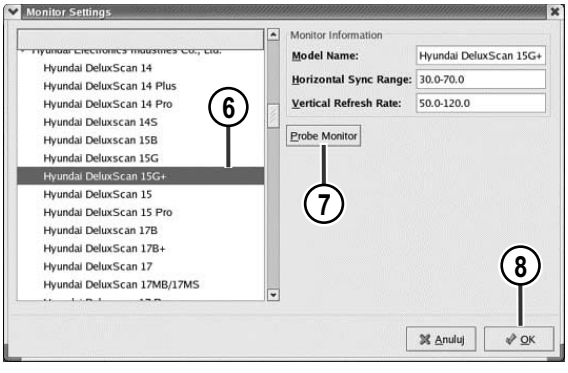
3. Zebrane informacje wykorzystamy do sprawdzenia poprawności konfiguracji karty grafiki i monitora. Wpisz w terminalu polecenie `redhat-config-xfree86`. Naciśnij klawisz *Enter*.

4. Wyświetlone zostało okno *Display settings*. Pod miniaturą ekranu widoczny jest typ monitora. W polu *Resolution* pokazana jest bieżąca rozdzielczość. W polu *Color Depth* można odczytać liczbę wyświetlanych kolorów. Kliknij kartę *Advanced*.

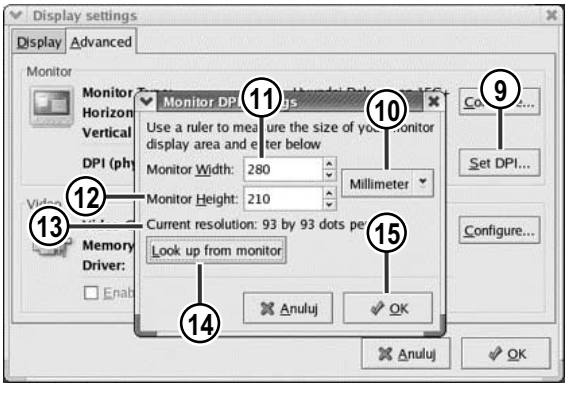
5. Na karcie *Advanced* można odczytać szczegółowe informacje na temat monitora i karty grafiki. Kliknij widoczny w części *Monitor* przycisk *Configure*.

6. Z listy widocznej po lewej stronie okna *Monitor Settings* wybierz typ monitora. Po wybraniu typu monitora (*Model Name*) wczytane zostaną: zakres częstotliwości odchylania poziomego (*Horizontal Sync Range*) oraz częstotliwość odchylania pionowego (*Vertical Refresh Rate*).

7. Jeżeli nie znasz typu monitora, kliknij przycisk *Probe Monitor*. Program odczyta informację o monitorze i wybierze odpowiednie ustawienia.

8. Kliknij przycisk *OK*. Ustawienia dotyczące typu i parametrów monitora zostaną zapisane.

9. Ponownie zostało wyświetlone okno *Display settings*. Aby zmienić rozdzielczość monitora, kliknij widoczny w części *Monitor* przycisk *Set DPI*.

10. Rozwiń listę jednostek miary. Wybierz taką, której chcesz używać.

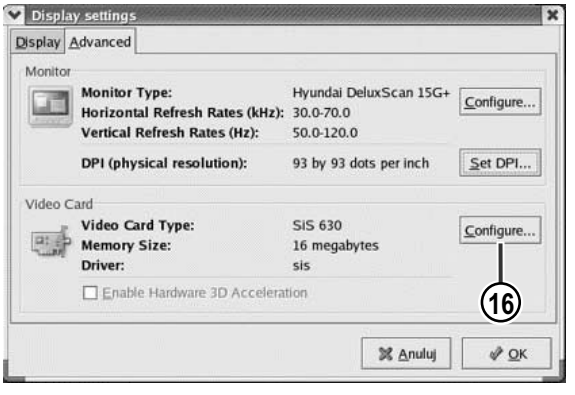
11. W polu *Monitor Width* wpisz szerokość ekranu.

12. W polu *Monitor Height* wpisz wysokość ekranu.

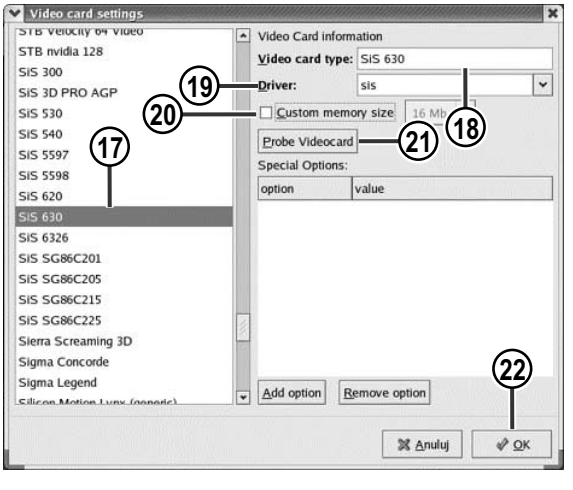
13. W linii *Current resolution:* widoczna jest bieżąca rozdzielczość ekranu. W przykładzie jest to 93 punkty na cal.

14. Po kliknięciu przycisku *Look up from monitor* system odczyta dane z monitora.

15. Aby zapisać ustawienia, kliknij przycisk *OK*.

16. W celu zmiany parametrów karty grafiki kliknij przycisk *Configure* widoczny w części *Video Card*.

17. Na liście typów kart zaznaczony jest dotychczas używany.

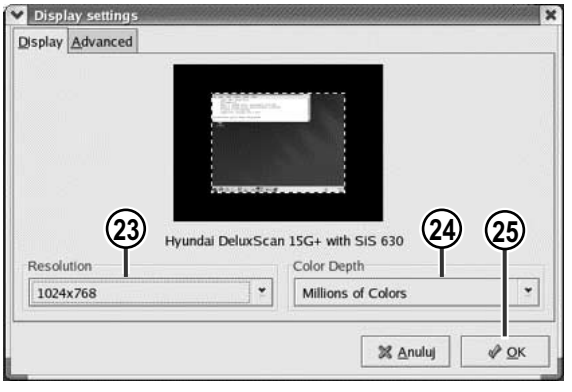
18. Nazwa karty grafiki jest widoczna również w polu *Video card type*.

19. W polu *Driver* widoczna jest nazwa sterownika. Z wykazem dostępnych sterowników można się zapoznać po rozwinięciu listy *Driver*.

20. Jeżeli karta grafiki ma możliwość zmiany rozmiaru pamięci, np. przez wykorzystanie obszaru pamięci RAM, możesz zaznaczyć opcję *Custom memory size*, a następnie wybrać z listy rozmiar pamięci karty grafiki.

21. Domyślne parametry mogą zostać odczytane przez system z karty po kliknięciu przycisku *Probe Videocard*.

22. Aby zamknąć okno *Video card settings* i zapisać ustawienia, kliknij przycisk *OK*.

23. Jeżeli podczas konfiguracji zmienione zostały parametry karty graficznej lub monitora, na listach widocznych w oknie *Dispaly Settings* mogą być widoczne inne opcje niż przed konfiguracją. Rozwiń listę *Resolution* i wybierz z niej rozdzielczość ekranu.

24. Rozwiń listę *Color Depth* i wybierz z niej głębię kolorów.

25. Aby zapisać ustawienia i zamknąć okna, kliknij przycisk *OK*.

Podsumowanie

- Co oznacza zapis *800×600*? Jest to informacja o rozdzielczości ekranu komputera. Liczba przed znakiem *x* oznacza liczbę punktów w poziomie. Liczba za znakiem *×* oznacza liczbę punktów w pionie.
- Co oznaczają litery *dpi*? Jest to skrót od słów *dot per inch*. Termin ten określa liczbę punktów przypadającą na jeden cal.
- Z jaką częstotliwością powinien pracować monitor, aby nie było widoczne migotanie obrazu? Częstotliwość robocza nie powinna być mniejsza od 75 Hz.
- Jak nazywa się program służący do zbierania informacji o urządzeniach zainstalowanych w systemie? Program ten nosi nazwę *lspci*.
- Jak nazywa się program przeznaczony do określania parametrów pracy karty graficznej i monitora? Program ten nosi nazwę *redhat-config-xfree86*.